

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι η πραγματικότητα διαψεύδει την άποψη του Ουμπέρτο Έκο ότι τον Αύγουστο δεν υπάρχουν ειδήσεις. Θεωρεί ότι είναι σύνθετο ζήτημα καθώς οι λειτουργοί των ΜΜΕ ενδιαφέρονται κυρίως για τον αντίκτυπο των γεγονότων. Γι' αυτό τον λόγο, ενώ πολλά σημειώνονται τον Αύγουστο, προβάλλονται μετά τις αυγουσιάτικες διακοπές, αφού είναι μήνας που η πληροφόρηση ατονεί και το κοινό λιγοστεύει.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η θέση που διατυπώνει ο συγγραφέας είναι ότι τον μήνα Αύγουστο συμβαίνουν σημαντικά γεγονότα.

Χρησιμοποιεί ως τρόπο ανάπτυξης τα παραδείγματα από την ιστορία και την επικαιρότητα. Ειδικότερα αναφέρει τον Α΄ και Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, τις ατομικές βόμβες στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι, τις φυσικές καταστροφές, τις επιδημίες, τα δυστυχήματα και τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Με αυτό τον τρόπο τεκμηριώνεται η αρχική του θέση.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Η γλώσσα χρησιμοποιείται για να προβληματίσει.

Γλωσσικές επιλογές: - χρήση συνυποδήλωσης π.χ. τα ΜΜΕ υπολειτουργούν ή ληθαργούν

- χρήση εισαγωγικών π.χ. τα γεγονότα «αναβάλλονται»

Οι παραπάνω γλωσσικές επιλογές αποτυπώνουν με ζωντανό και παραστατικό τρόπο την άποψη του συγγραφέα ότι η ενημέρωση τον μήνα Αύγουστο ατονεί και ειρωνεύεται το γεγονός της απόκρυψης σημαντικών γεγονότων τη στιγμή που συμβαίνουν αφού δεν θα υπάρχει ο επικοινωνιακός αντίκτυπος. Με αυτόν τρόπο στοχεύει στον προβληματισμό και την αφύπνιση του δέκτη.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ο/Η μαθητής/τρια παρατηρεί το εξομολογητικό ύφος του κειμένου και τη νοσταλγική διάθεση του αφηγητή όταν αναπολεί στιγμές που η πόλη του – η Θεσσαλονίκη - ήταν καλυμμένη από την ομίχλη. Αναφέρει στοιχεία/εικόνες του εξωτερικού χώρου, όπως ο δρόμος για την παραλία, τα φώτα, το τραμ, τις πολυκατοικίες, το καφενείο κ.ά. που αισθητοποιούν τον μελαγχολικό τόνο του αποσπάσματος. Επιπλέον αναγνωρίζεται η ίδια κατάσταση που αποκαλύπτεται μέσα από το συναίσθημα του αφηγητή σε φράσεις χρόνου παρατατικού όπως «περίμενα να με σκεπάσει κι εγώ να χώνομαι αθέατος μέσα της», «Θλιβόμουν όμως πολύ, όταν έπεφτε τις καθημερινές» και όταν εγκαταλείπει το παρελθόν και επανέρχεται στο παρόν («σε στηρίζει», «Τώρα, πάντως, ξεκινάει βαθιά απ' τα όνειρα»).

Στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης ο/η μαθητής/τρια μπορεί να απαντήσει ελεύθερα ανάλογα με την πρόσληψη του νοήματος.